

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

17.12.2008

B6-0628/2008 }
B6-0633/2008 }
B6-0639/2008 }
B6-0642/2008 }
B6-0643/2008 } RC1

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján előterjesztette:

- Geoffrey Van Orden, Colm Burke, Eija-Riitta Korhola, Charles Tannock, Bernd Posselt és Maria Martens, a PPE-DE képviselőcsoportja nevében
- Pasqualina Napoletano, Glenys Kinnock, Alain Hutchinson, Emilio Menéndez del Valle és Ana Maria Gomes, a PSE képviselőcsoportja nevében
- Marco Cappato, Marios Matsakis, Fiona Hall és Thierry Cornillet, az ALDE képviselőcsoport nevében
- Margrete Auken, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében
- Eoin Ryan, Ewa Tomaszewska, Ryszard Czarnecki, Hanna Foltyn-Kubicka, Marcin Libicki és Adam Bielan, az UEN képviselőcsoport nevében
- Kathy Sinnott, az IND/DEM képviselőcsoportja nevében

az alábbi képviselőcsoportok indítványainak helyébe lép:

- ALDE (B6-0628/2008)
- PSE (B6-0633/2008)
- Verts/ALE (B6-0639/2008)
- UEN (B6-0642/2008)
- PPE-DE (B6-0643/2008)

a zimbabwei helyzetről

az Európai Parlament állásfoglalása a zimbabwei helyzetről

Az Európai Parlament,

- tekintettel Zimbabwéről szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a legutóbbi, 2008. július 7-i állásfoglalására,
- tekintettel a Tanács 2008. február 18-i, a 2004/161/KKBP közös állásponthoz Zimbabwével szemben elfogadott korlátozó intézkedéseket 2009. február 20-ig megújító 2008/135/KKBP közös állásponthoz, illetve a Bizottságnak a közös állásponthoz módosító 2008. december 8-i 1226/2008 rendeletére, és a Tanács 2008. december 12-én elfogadott, Zimbabwéről szóló következtetéseire, komoly aggodalmának ad hangot a Zimbabwében kialakult egyre aggasztóbb humanitárius helyzet miatt,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés által 2008. november 28-án a zimbabwei helyzetről Port Moresbyben (Pápua Új-Guinea) elfogadott állásfoglalásra,
- tekintettel a pánafrikai parlament választási megfigyelő küldöttségének az „Összehangolt választások a Zimbabwei Köztársaságban” című 2008. március 29-i jelentésére,
- tekintettel az Afrikai Unió 2008. június 30–július 1-jei, sarm-el-sejki 11. csúcstalálkozóján elfogadott, Zimbabwéről szóló állásfoglalásra,
- tekintettel a 2008. szeptember 15-én, a Zimbabwei Afrikai Nemzeti Unió-Hazafias Front (ZANU-PF), valamint a Demokratikus Változásért Mozgalom (MDC) két szárnya között létrejött, a Zimbabwe előtt álló kihívások megoldásáról szóló megállapodásra,
- tekintettel a Dél-afrikai Fejlesztési Közösségről (SADC) szóló szerződésre és annak jegyzőkönyveire, beleértve a SADC-választásra vonatkozó jegyzőkönyvét is,
- tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,

A. mivel Zimbabwe 5,1 millió embert érintő nagyméretű humanitárius válsággal áll szemben, és a lakosság csaknem fele áll az éhínség szélén, mivel Zimbabwében legalább 783 ember halt meg az alapvető vízellátás és higiéniai szolgáltatások összeomlása következtében kitört kolerában és több mint 16 400 ember fertőződött meg, és mivel az élelmiszerhiány következtében több mint 300 000 veszélyesen legyengült embert fenyeget a járvány,

B. mivel a zimbabwei hatóságok egyértelművé tették, hogy a humanitárius válságnak nem tudnak véget vetni, valamint továbbra is folytatják az ellenzék erőszakos elnyomását; mivel egyértelmű kapcsolat áll fenn a humanitárius katasztrófa és Robert Mugabe az irányú sikertelen próbálkozása folytán bekövetkezett kormányzati válság között, hogy tisztességes és hiteles választásokat bonyolítsanak le, valamint a Thabo Mbeki, dél-afrikai elnök közvetítése ellenére fennálló válság befejezése érdekében a nemzeti egységkormány megalakításának elvéről szóló 2008. szeptember 15-i politikai megállapodást tiszteletben tartásuk,

- C. mivel az infláció a régióban eléri a több milliárd százalékot, ami a legnagyobb a világon, és mivel a lakosság 80 százaléka napi 1 dollárnál kevesebből él meg és olyan alapvető dolgokhoz nem jut hozzá, mint az étel és a víz,
- D. mivel a *Médecins Sans Frontières* (Orvosok Határok Nélkül) nemzetközi humanitárius orvosi szervezet szerint – amennyiben a kiváltó okok megszüntetésével nem akadályozzák meg a járvány kitörését – legalább 1,4 millió ember kaphatja meg a kolerát; mivel a járvány áterjedőben van Dél-Afrikára és Botswanára,
- E. mivel a gazdasági, politikai és társadalmi válság együttesen különösen a nőket és a leányokat érinti, mivel ők vannak leginkább kitéve a kolerafertőzésnek, ugyanis az ő feladatuk a betegek otthoni ápolása,
- F. mivel Zimbabweban a valószínű élettartam 60 évről férfiak esetében 37, nők esetében 34 évre csökkent az elmúlt évtized során; mivel jelenleg 1,7 millió HIV-beteg él Zimbabweban,
- G. mivel Zimbabweban a politikai válság és az egészségügyi vészhelyzet mögött az emberi jogok fokozódó válsága áll, a legutóbbi egyik ilyen esemény az emberijog-védők elrablásadata volt – Jestina Mukoko eltűnése része az emberi jogi aktivisták zaklatására és megfélemlítésére irányuló módszernek, amelyet valószínűleg a zimbabwei hatóságok számára dolgozó emberek alkalmaznak,
- H. mivel az UNICEF szerint az ország tanárainak csak 40%-a dolgozik és a diákok egyharmada jár csak iskolába; mivel az orvosokhoz és a nővérekhez hasonlóan a tanárok is időszaki sztrájkokban vettek részt, melyeket a rendőrség erőszakkal vert le a békés tüntetéshez való joguk gyakorlása miatt,
- I. mivel „a nagy öregektől” – ideértve Kofi Annant, az ENSZ volt főtitkárát, Jimmy Cartert, az USA volt elnökét és Graça Machel, a nők és gyermekek jogainak legfőbb támogatóját – megtagadták a zimbabwei beutazást,
- J. mivel számos afrikai vezető – többek között Desmond Tutu érsek, Ian Khama botswanai elnök és Raila Odinga kenyai miniszterelnök is – felszólította Mugabét a lemondásra,
- K. mivel 2008. december 8-án, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 60. évfordulóján tartott megemlékezésen Sarkozy elnök az EU nevében felszólította Mugabét a lemondásra, és kijelentette, hogy Mugabe „túszul ejtette Zimbabwe népét”, valamint azt, hogy „a zimbabwei népnek joga van a szabadsághoz, a biztonsághoz és a tisztelethez”,
- L. mivel Zimbabwe már majdnem teljesíti az ENSZ által 2005-ben támogatott nyilatkozat feltételeit, nevezetesen azt, hogy nemzetközi „védelmi felelősséggel tartozunk” azok iránt, akik emberiség elleni bűntettek áldozatai,
1. Mély aggodalmának ad hangot a Zimbabweban kialakult katasztrofális humanitárius helyzet, az éhínség, valamint amiatt, hogy a Mugabe-rezsim teljes mértékben elutasítja a válságra adandó pozitív választ; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a humanitárius segítségnyújtás jelentős és hosszú távú programja révén ismételten fejezzék ki a zimbabwei nép melletti elkötelezettségüket;
 2. megjegyzi, hogy az EU nemrég hagyott jóvá egy 10 millió eurós segélyt, és felhívja a zimbabwei hatóságokat, hogy oldják fel a humanitárius segélyszervezetekkel szemben

alkalmazott valamennyi korlátozást és biztosítsák, hogy a humanitárius segély nyújtására az emberiesség, a semlegesség, a pártatlanság és a függetlenség elvei szerint legyen lehetőség;

3. kifejezetten támogatja „a nagy öregek” – ideértve Kofi Annant, az ENSZ volt főtitkárát, Jimmy Cartert, az USA volt elnökét és Graça Machelt, a nők és gyermekek jogainak legfőbb támogatóját – küldöttségének erőfeszítéseit a zimbabwei humanitárius válság enyhítésére; teljesen elfogadhatatlannak tartja, hogy a Mugabe-rezsim megtagadta a beutazóvízumot e csoport tagjaitól, mivel ők befolyásukat kívánták használni az azonnali és hosszabb távú támogatások országba áramlásának fokozásához annak érdekében, hogy a zimbabwei nép szörnyű szenvedése véget érjen;
4. határozottan elítéli a Mugabe-rezsim által az MDC tagjai és támogatói ellen elkövetett folyamatos erőszakot; felháborodását fejezi ki az emberi jog-védők minapi elrablást hulláma miatt, és felhív a zimbabwei békeprojekt (ZPP) vezetőjének, Jestina Mukokónak, Harrison Nkomo, vezető emberi jogi ügyvéd bátyjának, Zacharia Nkomónak, a zimbabwei békeprojekt területi koordinátorának, Broderick Takawirának, a zimbabwei békeprojektben sofőrként dolgozó Pascal Gonzónak és az MDC számos tagjának, valamint civil társadalmi aktivisták azonnali szabadon bocsátása érdekében; és felhív ezen rablások elkövetőinek felelősségre vonására;
5. üdvözli, hogy az EU nemrég bővítette a Mugabe-rezsimmel kapcsolatos tilalmi listáján szereplő személyek körét, és kéri, hogy egészítsék azt ki a Mugabéhoz hű további kulcsszereplők nevével, többek között a ZANU-PF volt vezető miniszterének, Florence Chitaurónak nevével, aki láthatólag most Londonban él, nem hajlandó Mugabét elítélni és akadálytalanul utazgat Zimbabwéba;
6. felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy vegye fontolóra célzott szankciók kivetését (utazási tilalmak és eszközök befagyasztása) Mugabe, valamint az erőszakban aktívan részt vevő személyek és az emberi jogokat megsértők ellen; különösen felhívja Kínát, Oroszországot és Dél-Afrikát, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsában támogassák a Mugabe-rezsim elleni szigorú intézkedéseket, és jelezzék az afrikai kormányoknak, hogy nem hajlandók tovább támogatni Mugabe rezsimjét;
7. üdvözli a kenyai, a botswanai és a zambiai kormány feddhetetlenségét, amiért felemelik hangjukat Mugabe ellen, és mélyszégyen csalogásának ad hangot, hogy sok más afrikai kormány még mindig szemet huny a Mugabe-rezsim gaztettei felett;
8. hangsúlyozza a zimbabwei népnek a politikai változás iránti kétségbeesett igényét, és elítéli Robert Mugabét, amiért nem tartja be az általa 2008. szeptember 15-én aláírt, kulcsfontosságú minisztériumok Morgan Tsvangirai pártja számára történő átadására és politikai reformok bevezetésére irányuló megállapodás végrehajtását;
9. mély aggodalmának ad hangot, hogy az elnyomó, manipulatív és önmagának kedvező Mugabe-rezsim továbbra is megüti a zimbabwei nép elkeseredett igényét az azonnali, radikális és demokratikus változásra;
10. sürgősen felhív, hogy az afrikai országok és regionális intézmények – többek között a Dél-

Afrikai Fejlesztési Közösség és különösen az Afrikai Unió mint a 2008. szeptember 15-i megállapodás szavatolója, valamint neves afrikaiak – fejtsenek ki nagyobb nyomást a zimbabwei helyzet tisztességes és igazságos, a 2008 márciusában tartott hiteles választásokon alapuló megoldásának biztosítása érdekében, és hogy bárminemű politikai megállapodást kiegyensúlyozott módon felügyeljének;

11. felhívja a Tanácsot, hogy ösztönözze az Afrikai Uniót aktív beavatkozás esetén bevethető kontingensek összeállítására Zimbabwe civil lakosságának védelme érdekében;
12. felhívja a Tanácsot, hogy továbbra is éberrel figyelje, milyen lehetséges következményekkel jár a régióra nézve a ZANU-PF által folytatott szándékos hanyagság és rossz kormányzás, amely destabilizálja Zimbabwét;
13. mély aggodalmának ad hangot a zimbabwei menekültek régióbeli helyzetét illetően, és helyteleníti a zimbabwei menekültek ellen a szomszédos országokban elkövetett erőszakos cselekedeteket; felszólítja a Bizottságot, hogy a menekülteket célzó pénzügyi és eszközbeli támogatási programok végrehajtása révén támogassa ezen szomszédos országokat;
14. nyomatékosan felszólítja az összes érdekelt felet és a nemzetközi közösséget, hogy a zimbabwei nép akaratát minden szinten hűen tükröző kormány megalakulásakor, és amikor a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartásának kézzelfogható jelei mutatkoznak, legyen felkészülve Zimbabwe gazdasági és társadalmi helyreállításának támogatására;
15. felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy fokozzák diplomáciai tevékenységüket Afrikában, hogy aktív támogatást biztosíthassanak a zimbabwei változásokhoz;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a G8-országok kormányainak, Zimbabwe és Dél-Afrika kormányának és parlamentjének, a Brit Nemzetközösség főtitkárának, az Egyesült Nemzetek főtitkárának, az Afrikai Unió bizottsága és végrehajtó tanácsa elnökeinek, a pánafrikai parlamentnek, valamint a Dél-Afrikai Fejlesztési Közösség és annak parlamenti fóruma főtitkárának és kormányainak.